

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2021 ROK

I. PODSTAWY PRAWNE

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także całe społeczeństwo.

Alkohol jako produkt jest legalnym towarem rynkowym, ale ponieważ powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez stosowne regulacje prawne stara się ograniczać rozmiary tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu. W przypadku alkoholu potrzeba prawnego uregulowania, czyli interwencji „zewnątrznej” za pomocą prawa wynika również z braku możliwości rozwiązania tych problemów za pośrednictwem innych środków.

Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia pn. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” /wydanie z 2009 r./ alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad **60** rodzajów chorób i urazów.

Rozmiary problemów związanych z alkoholem to również wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, jakie ponoszą budżety państw. Koszty te szacowane są przez Światową Organizację Zdrowia na poziomie 1,3 % PKB, tj. w przypadku Polski na około 17,5 mld, zł.

Jak podaje Światowa Organizacja Zdrowia w „Europejskim Raporcie Zdrowia” /wydanie z 2012 roku/ nadużywanie alkoholu jest przyczyną niemal 6,5 % ogółu zgonów w Europie.

Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, ale także psychologiczne i społeczne.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Płońsk na 2021 rok określa strategię i jest kontynuacją działań realizowanych w tym zakresie od kilku lat na terenie Gminy Płońsk. Zaplanowane działania są rokrocznie poddawane ocenie i udoskonalane, po to, by realizacja jego celów przynosiła wymierne korzyści dla poszczególnych grup mieszkańców naszej Gminy. Rozszerzanie i weryfikacja katalogu zaplanowanych zadań wynika z konsultacji prowadzonych z reprezentantami instytucji oraz innymi osobami włączonymi w ich realizację.

Różnorodność zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Płońsk na 2021 rok wynika ze specyfiki problemu jakim jest uzależnienie, jego wielopłaszczyznowych skutków sięgających wielu osób i instytucji a także potrzeb mieszkańców naszej gminy, w szczególności osób młodych.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm./, a zadania

własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm./.

II. CEL I ZADANIA PROGRAMU

Postanowienia ogólne

Niniejszy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r. w Płońsku jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych i stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze zagadnień społecznych określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1.Cel główny

Celem głównym Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, zmniejszenie tych, które występują oraz wspomaganie procesów ułatwiających mieszkańcom naszej gminy radzenia sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi jak i funkcjonowaniu ich rodzin poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Płońsk oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

1. Cele operacyjne programu

- 1) Zapobieganie powstaniu nowych problemów alkoholowych;
- 2) Zmiana zachowań i postaw mieszkańców gminy Płońsk w sytuacjach związanych z alkoholem i zjawiskami przemocy domowej;
- 3) Zwiększenie skuteczności nowoczesnych form profilaktyki zintegrowanej kierowanej we wszystkich środowiskach (przedszkola, szkoły, rodzina, środowiska rówieśnicze).
- 4) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, zwłaszcza dla osób uzależnionych.
- 5) Edukacja publiczna w zakresie: informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu, oraz promocji zdrowego stylu życia w trzeźwości i absencji. Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież;
- 6) Popularyzowanie informacji o szkodliwości nadmiernego spożywania alkoholu i zagrożeniach związanych z chorobą alkoholową, w tym edukacja osób dorosłych w zakresie problemów alkoholowych i umiejętności ich rozpoznawania;
- 7) Podejmowanie działań mających na celu zmniejszanie liczby nietrzeźwych użytkowników dróg;

- 8) Ograniczanie dzieciom i młodzieży dostępności do alkoholu oraz interwencja w związku z naruszeniem zakazu reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży;
- 9) Poprawa współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- 10) Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Zadania

Wykaz zadań realizowanych w ramach Programu zamieszczony jest w Załączniku do Programu pn. „Szczegółowy wykaz zadań/działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok”.

III. ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PŁOŃSKU (GKRPA)

1. Przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
2. Wezwanie na rozmowę osoby co do której wpłynęło zgłoszenie i zmotywowanie do podjęcia leczenia odwykowego;
3. Kierowanie osób nadużywających alkoholu i członków ich rodzin na warsztaty terapeutyczne i indywidualne spotkania z terapeutą;
4. Współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym.
5. Podejmowanie czynności zmierzającej do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
6. Inicjowanie postępowań opiekuńczych w sprawach dzieci z rodzin alkoholowych;
7. Współpraca z właściwymi komórkami Komendy Powiatowej Policji w Płońsku;
8. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia w stosunku do podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży;
9. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
10. Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie , profilaktyki szkolnej i rodzinnej oraz pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
11. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
12. Udział w szkoleniach przeznaczonych dla członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych;
13. Pokrywanie kosztów sądowych;
14. Ze swojej działalności Komisji sporządza roczne sprawozdanie, które przedkłada do wiadomości Radzie Gminy do 31 marca następnego roku.

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywa posiedzenia w miarę potrzeb, nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu;
2. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Płońsku za udział w posiedzeniu Komisji otrzymują każdorazowo wynagrodzenie w wysokości:
 - ✓ Przewodniczący komisji – 38 % minimalnego wynagrodzenia, za pracę w 2020 roku zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2020 r.
 - ✓ z-ca Przewodniczącego Komisji 20% minimalnego wynagrodzenia, za pracę w 2020 roku zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2020 r.
 - ✓ Sekretarz komisji – 15 % minimalnego wynagrodzenia, za pracę w 2020 roku zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2020 r.
 - ✓ Pozostali członkowie – 10 % najniższego wynagrodzenia za pracę w 2020 roku zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2020 roku.
3. Wynagrodzenie za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Płońsk:
 - ✓ za przeprowadzenie kontroli (minimum 2 punktów) każdy członek Zespołu Konsultacyjnego otrzyma **120 zł (brutto)** - zespoły nie mniejsze niż 3 osoby,
4. Podstawę wypłaty wynagrodzeń dla członków GKRPA jest miesięczna lista sporządzona przez Przewodniczącego Komisji na podstawie stwierdzonych obecności na posiedzeniach Komisji oraz złożonych protokołów z przeprowadzonych kontroli i opiniowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
5. W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej w danym miesiącu na posiedzeniu komisji w zespole konsultacyjnym lub opiniującym członek komisji nie będzie miał wypłacanego świadczenia pieniężnego.

V. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Finansowanie zadań niniejszego Programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzące sprzedaż podmioty gospodarcze (zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze strukturalne Unii Europejskiej i inne środki pozyskiwane zarówno przez Gminę, jak też realizatorów i partnerów Programu.

2. Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r realizowane i finansowane będą ze środków uzyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych;
3. Środki finansowe pochodzące z opłat za wydawanie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych znajdują się w dyspozycji Wójta Gminy Płońsk nie wykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku i są przeznaczone na realizację zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w następnym roku budżetowym;
4. Środki finansowe uzyskane z tytułu opłat za wydane zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych są ściśle powiązane z finansowaniem założeń gminnego programu i nie można ich wykorzystać na inne zadania nie mające z nim merytorycznego związku. Zasady finansowania zadań programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określa zawartość niniejszego programu.

VI. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie Urząd Gminy w Płońsku, który może powierzyć wykonanie poszczególnych zadań lub elementów programu osobom fizycznym, instytucjom i stowarzyszeniom prowadzącym działalność w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, wyłonionym bądź w drodze konkursu bądź w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych przy współpracy:

- ✓ Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- ✓ Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płońsku;
- ✓ Komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy w Płońsku oraz jednostkami organizacyjnymi Gminy Płońsk, będącymi dysponentami środków finansowych na realizację powierzonych zadań;
- ✓ Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego;
- ✓ Szkół, Przedszkoli i placówek oświatowych;
- ✓ Podmiotów i instytucji realizujących zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych;
- ✓ Organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, którym zlecane są poszczególne zadania programu;
- ✓ Organizacjami kościelnymi i związkami wyznaniowymi.

Szczegółowy zakres działań Programu przedstawia Załącznik do Programu pn. „Szczegółowy wykaz zadań/działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok”. W tabeli zawarte są zadania i działania wraz ze wskaźnikami ich wykonania oraz wskazani są realizatorzy i partnerzy zadań.

PRZEWODNICZĄCY RAI
GMINY PŁOŃSK

Włodzimierz Kędziś